

[Statsministeren]. -

Så vil jeg gerne sige: denne gang var det nødvendigt at afbryde en kolossalt omfattende konflikt gennem et lovindgreb, og det ville vi gerne have været foruden. Jeg vil godt sige i denne sammenhæng, at det er første gang, det sker i vor politiske historie under en borgerlig regering, og jeg håber aldrig - det vil mange nok være enige med mig i - det bliver nødvendigt at gentage det. Til gengæld må jeg fremhæve, at det er sket på det nærmeste utallige gange under socialdemokratiske regeringer.

Jeg føler trang til at prise vort forhandlingsystem på arbejdsmarkedet, som normalt virker fremragende, og som få lande har magen til. Jeg føler også lyst til at prise vort fagretlige system. Vi har i Danmark et velorganiseret arbejdsmarked, og det løser i reglen sine egne problemer. Der har ofte været undtagelser under socialdemokratiske regeringer, og nu oplever vi en enkelt under en borgerlig regering, hvor et indgreb må foretages.

Jeg vil gerne erklære mig helt enig med de ordførere, som har fremhævet, at det er vigtigt, at forligsmanden er en uafhængig institution. Forligsinstitutionen skal have fuld integritet. Det har vi også respekteret, og sådan skal det naturligvis også være i fremtiden.

Lad mig sige til sidst, at jeg tror, forløbet denne gang indeholder stærke holdepunkter for, at næste gang lykkes det forhåbentlig parterne selv at løse deres konflikt. Nu står vi midt i en konflikt, og der er kun én fornuftig løsning: at få den bragt til afslutning, for parterne selv kunne altså ikke.

Svend Auken (S):

»Lang dags rejse mod nat« er der et teaterstykke der hedder, og det har været en lang dags rejse mod den eneste rigtige slutning på det lille diskussionspunkt, vi har haft ved anden og nu her igen ved tredje behandling, nemlig spørgsmålet om forligsinstitutionens integritet. Havde statsministeren fra starten sagt, at selvfølgelig kan en regering ikke under en igangværende forhandling blande sig i forligsinstitutionens arbejde, så havde der slet ikke været noget at diskutere. Nu kom det altså frem her til sidst, og det siger jeg naturligvis statsministeren tak for. Og så vil jeg ikke fortsætte diskussionen om-

kring disse citater, hvor statsministeren jo selvfølgelig med flid har undgået at citere - undskyld udtrykket - de kriminelle passager i sit tidligere indlæg.

Det er imidlertid ikke kun for at kvittere for dette, at jeg tager ordet. Det er også for at kommentere det, statsministeren siger om, at der ikke er andet at gøre end at stemme for regeringens lovforslag her ved tredje behandling. Sådan kan man efter vores opfattelse ikke stille det op. Ingen, der har fulgt forhandlingsforløbet på arbejdsmarkedet, kan være i tvivl om, at regeringen har et væsentligt medansvar for, at samfundet er bragt i en situation med omfattende arbejdskonflikter. Ingen kan være i tvivl om det. Regeringen har næsten bevidst stilet mod denne situation, og nu har man altså benyttet lejligheden til at gennemtrumfe en løsning, som jeg tror alle vil medgive mig, uanset politisk opfattelse, aldrig kunne være opnået ved frie forhandlinger. Den løsning, man i dag præsenteres for, som vi om et øjeblik skal stemme om, og som man siger er helt nødvendig af hensyn til samfundsøkonomien, kunne aldrig være opnået ved frie forhandlinger. Derfor er det ingen tilfældighed, at vi står her. Derfor er det ingen tilfældighed, at der er storkonflikt i landet. Derfor er det ingen tilfældighed, at regeringspartierne og det radikale venstre griber ind på den måde, de griber ind på. Det er en nødvendig konsekvens af det, man hidtil har foretaget sig, og det, man siger er nødvendigt.

Og så endelig den lille diskussion frem og tilbage om, hvorvidt der er et alternativ eller der ikke er et alternativ. Vi har på normal måde i denne type debatter under første behandling fremlagt et klart alternativ, som hviler på et alternativ, vi endda har lagt frem for 1½ eller 2 år siden, en solidarisk løsning af konflikten. Der er gjort beregninger, og der er kommet hånsord, og der er gjort alt muligt i forhold til det, socialdemokratiet har lagt frem. Jeg ved, at budgetdepartementet har arbejdet mere eller mindre på overtid, hvis ikke det har været konfliktramt, med at beregne det. Det er man ikke enig i. Man mener ikke, at kombinationen nedsat arbejdstid, social retfærdighed og fortsat bevarelse af konkurrenceevnen er den rigtige vej at gå. Man mener, at det løndiktat, folketinget om et øjeblik skal tage stilling til, er den